

РІЧНИЙ ЗВІТ

2023

ForestCom
for better nature and life

Інституційна діяльність ГО "ЛіС" здійснюється за підтримки
відділу міжнародних програм Лісової служби США

ПРО НАС

із лютого 2020 року ГО “Лісові ініціативи і суспільство” активно захищає природу, впроваджує “зелені” практики та сприяє сталому розвитку лісового господарства.

Заснована науковцями, вихідцями з Національного лісотехнічного університету України та експертами з інших дотичних напрямків, організація налічує нині більше 10 членів — фахівців із питань лісівництва, екології, моніторингу лісу, права, соціології, урболісівництва, міського озеленення, екоосвіти, розвитку громад, розробки політики та інших дотичних галузей.

**НАША МЕТА –
охорона та покращення стану
довкілля, сприяння сталому розвитку
та управлінню лісового господарства,
підвищення екологічної свідомості та
рівня життя громад через
впровадження лісових і суміжних
ініціатив.**

МІСІЯ - піклуватися про природу,
обережати лісові екосистеми,
пропагувати екологічні цінності.

ForestCom
for better nature and life

НАШІ ЦІННОСТІ:

любов до природи, нетерпимість до корупції та незаконних (варварських) вирубок лісів, допомога громадам, бізнесу, державі, розширення прав і можливостей людини, відкритість, прозорість, компетентність.

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ТА ПРІОРИТЕТИ:

- сприяння зменшенню незаконних рубок і незаконного обігу деревини в Україні;
- підтримка сталого розвитку лісового господарства і багатофункціонального лісокористування;
- сприяння збереженню цінних природних екосистем;
- допомога соціально-екологічному розвитку та забезпечення соціально-гуманітарних потреб громад, волонтерство;
- формування екологічних цінностей у суспільстві за допомогою інформаційно-просвітницької діяльності;
- розвиток інституційної спроможності громадського сектору.

ПРОЄКТИ, РЕАЛІЗОВАНІ У 2023 РОЦІ:

- 1 “Боротьба із незаконними рубками в Україні”
- 2 “Трансформаційний пілотний проєкт із біоенергетики для Борислава” /фаза 2
- 3 “Зовнішнє оцінювання рівня організаційного розвитку ГО “ЛіС””
- 4 “Український Карпатський Національний парк”
- 5 “Місцеві ініціативи гуманітарного спрямування: постачання допомоги з Тайваню в Україну”
- 6 “Local Humanitarian Response Initiatives”
- 7 “Консультування Європейських стейкхолдерів щодо потрапляння незаконно здобутої деревини в ланцюжки постачання з України”
- 8 “Transformational Learning Network for Resilience - Enabling Ukrainian higher education to ensure a sustainable and robust reconstruction of (post-war) Ukraine”

БОРОТЬБА ІЗ НЕЗАКОННИМИ РУБКАМИ В УКРАЇНІ

Мета: покращити демократичні та правові процеси між громадськістю та правоохоронними органами для спільної роботи щодо зменшення лісової злочинності в Україні та за її межами.

Період реалізації: 15 липня 2020 р. – 20 червня 2025 р. (триває).

Більше деталей за [посиланням](#).

Донор: United States Forest Service (International Programs Office)

ТРАНСФОРМАЦІЙНИЙ ПІЛОТНИЙ ПРОЄКТ ІЗ БІОЕНЕРГЕТИКИ ДЛЯ БОРИСЛАВА - фаза 2

Мета: реалізація заходів (Transformative Pilot Action) зі сприяння в управлінні зеленими відходами (деревина, гілки) комунальним підприємством «Зелений світ» Бориславської міської ради.

Результат: придбано сучасний щепоріз та передано на баланс комунальному підприємству «Зелений світ», яке займається впорядкуванням зелених насаджень у нашому місті. ([лінк до статті про результати](#))

Період реалізації: 2023 рр. (завершений).
Більше деталей за посиланням – [етап](#)

Донор і партнери: Бернський Університет, Федеральний Інститут досліджень снігу, лісу і ландшафту (Швейцарія), Національний лісотехнічний університет України, Бориславська міська рада.

ЗОВНІШНЄ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ГО «ЛІС»

Мета: здійснити оцінювання рівня організаційного розвитку ГО «ЛіС» за допомогою фасилітації зовнішнього експерта з організаційного розвитку задля зміцнення організаційної спроможності відповідати на ті виклики, що постають у теперішніх умовах, а також задля створення надійної основи проактивних рішень з метою досягнення статутних цілей організації.

Результат: розроблено План організаційного розвитку ГО «ЛіС» на період 2023-2025 рр., надано рекомендації щодо напрямів покращення організації роботи для працівників.

Період реалізації: 3 квітня – 3 липня 2023 рр. (завершений).

Більше деталей – за [посиланням](#)

Донор:
ICAP Єднання,
USAID

ГО "ЛіС"

ForestCom
for better nature and life

УКРАЇНСЬКИЙ КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПАРК

Мета: розвиток природоохоронних територій і добробуту місцевих громад в Українських Карпатах.

Результати:

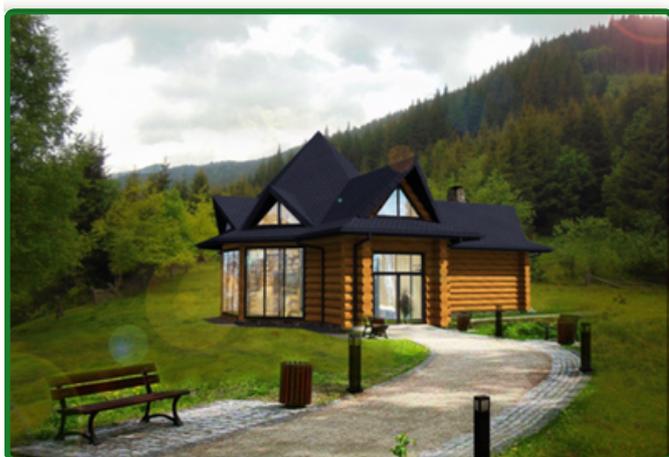
1. Придбали земельну ділянку для підтримки розвитку інклюзивного туризму у Верховинському НПП.
2. Створили відеоматеріали про найкращі місця, розташовані на території Верховинського НПП у форматі 3D, які демонструють у Верховинському туристичному візит-центрі (с.Ільці).
3. Адвокували про передачу недіючих будівель ДП "Ліси України" Держлісагентства у підпорядкування Верховинського НПП Міндовкілля з метою розвитку інклюзивного туризму.

Період реалізації: 2021-24 рр. (триває).

Більше деталей – за [посиланням](#)

Донор:

ГО «Global Conservation Organisation»

ГО "Ліс"

МІСЦЕВІ ІНІЦІАТИВИ ГУМАНІТАРНОГО СПРЯМУВАННЯ: ПОСТАЧАННЯ ДОПОМОГИ З ТАЙВАНЮ В УКРАЇНУ

Мета: виявлення та задоволення нагальних гуманітарних потреб людей у громадах, які постраждали/зазнають найбільшої шкоди/руйнувань через військові дії, та/або тих, які приймають найбільшу кількість внутрішньо переміщених осіб (ВПО).

Результат: передано та доставлено понад 10 фур гуманітарної допомоги (100 тонн), а це – 449 палет гуманітарної допомоги, зокрема, їжі, теплого одягу, теплих ковдр тощо для громад, які були в окупації чи постраждали від обстрілів, а також для тих, хто прийняв внутрішньо-переміщених осіб.

Період реалізації: 1 січня 2023 р. (триває)

Більше деталей – [за посиланням](#)

Донор:
Міністерство закордонних справ Тайваню

ГО "Ліс"

LOCAL HUMANITARIAN RESPONSE INITIATIVES

Мета: забезпечити засобами першої необхідності (харчі, засоби гігієни, одяг, взуття та ін.) населення у громадах, які найбільше постраждали від війни та які прийняли найбільшу кількість ВПО.

Результат: отримано та передано 34 генератори; 49 екофлоу; 1 авто

Період реалізації: 24 лютого 2022 р. – триває дотепер

Донори і партнер:
добродії в Україні та за кордоном,
ГО «АНТС»

ГО "Ліс"

КОНСУЛЬТУВАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ЩОДО ПОТРАПЛЯННЯ НЕЗАКОННО ЗДОБУТОЇ ДЕРЕВИНИ В ЛАНЦЮЖКИ ПОСТАЧАННЯ З УКРАЇНИ

Мета: надання Оператору інформації, яка може допомогти особам, які приймають рішення, зрозуміти, чи можливо зменшити ризик незаконності з боку Продавця до незначного ризику.

Результат: надано 24 розгорнуті консультації зацікавленому бізнесу включно зі звітами (Due Diligence Reports) та запропоновано систему дій з мінімізації виявлених ризиків (як зробити так, щоб незаконно заготовлена чи незаконно здобута деревина не використовувалась для виробництва продукції з деревини).

Період реалізації: 2021-23 рр. (триває)

Донори: зацікавлені стейкхолдери.

TRANSFORMATIONAL LEARNING NETWORK FOR RESILIENCE - ENABLING UKRAINIAN HIGHER EDUCATION TO ENSURE A SUSTAINABLE AND ROBUST RECONSTRUCTION OF (POST-WAR) UKRAINE

Мета: посилити соціальні та політичні лідерські ролі українських університетів для підтримки сталої трансформації України. Створити міждисциплінарну освітню мережу, яка сприятиме інноваційним підходам у викладанні та прикладних дослідженнях і підтримуватиме українські університети на шляху до сталого управління університетами. Крім того, студенти отримають можливість виступати як агенти змін для сталого розвитку з усвідомленням ризиків.

Період реалізації: 1 жовтня 2023 р. – 30 вересня 2025 р.

Донор:
EU's programme Erasmus +

ГО "Ліс"

РЕЗУЛЬТАТИ ПРОЄКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

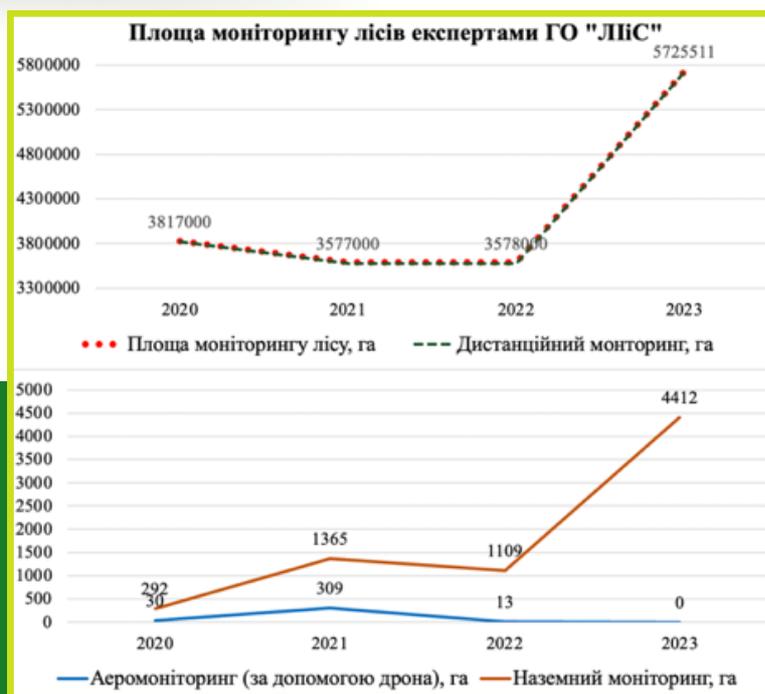
Моніторили зміни лісового покриву:

- здійснили дистанційний моніторинг зміни лісового покриву чотирьох областей Українських Карпат за допомогою супутникових знімків.

За результатами моніторингу виявлено **1684** ділянки:

629 ділянок у Львівській області,
324 – у Закарпатській,
335 – в Івано-Франківській та
396 – у Чернівецькій.

Ділянки перевірено на наявність законних підстав для вирубок і вибірково обстежено.

- здійснили **44** виїзди до лісу на **108** лісових ділянок, обстеживши **4380,9 га** лісових масивів, зокрема **118,8 га** лісосік щодо незаконних рубок та суттєвих лісопорушень, у результаті яких зафіксували різні види лісопорушень, про які повідомили правоохоронні, контролюючі та лісоохоронні відомства;

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

- продовжили регулярний дистанційний моніторинг старовікових насаджень в Українських Карпатах, яким надано природоохоронний статус відповідно до національного законодавства загальною кількістю **1434** лісових ділянок площею **17646,9** га - змін лісового покриву не виявили;

- здійснили моніторинг лісових масивів природно-заповідного фонду України за допомогою фотопасток, виявляючи види флори та фауни, які потребують охорони;

виявили дві рідкісні тварини, які потребують охорони, - куницю європейську та видру на території регіонального ландшафтного парку «Стільське горбогір'я»

(відео з фотопастки: <https://youtu.be/1pmpI11E1Nc>)

- розробили інформаційну систему «Лісова тематична електронна карта» для Філії «Дрогобицьке лісове господарство» ДП «Ліси України», що дозволило висвітлити ситуацію із запланованими рубками лісозаготівель
Детальніше - у [публікації](#)

Ідентифікували лісопорушення:

- виявили порушення лісового законодавства;

задокументували **837** м. куб. самовільних порубів на загальну суму збитків приблизно **5 808 580** грн

- підготували й направили **25 звітів** за результатами оглядів лісових ділянок до правоохоронних і контролюючих органів від імені громадських активістів, де детально описали виявлені факти, що вказують на суттєві лісопорушення та можливі незаконні вирубки лісу;
- здійснили **7** експертних досліджень в Українських Карпатах щодо виявлених лісопорушень на запит Державного бюро розслідувань. У 4 із цих випадків фахівці ГО «ЛіС» відіграли ключову роль у визначенні періоду вирубки за допомогою методів дендрохронології;
- здійснили **23** експертизи матеріалів та виробів із деревини, її класифікацію відповідно до Українського класифікатора товарів зовнішньоекономічної діяльності на запити Служби безпеки України, Державного бюро розслідувань, Прокуратури України та Державної митної служби України;

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

Сприяли збереженню біорізноманіття та відновленню лісів:

- проаналізували збереження біорізноманіття при проєктуванні лісовідновних заходів лісокористувачів Закарпатської області у 2023 р. (на основі відкритих даних) та надали відповідні рекомендації щодо покращення роботи зі створення біологічно стійких лісових насаджень у майбутньому, детальніше - у [публікації](#);

- провели відкрите обговорення моніторингу збереження лісового біорізноманіття Закарпатської області;
- 5 співробітників організації отримали статус громадського екологічного інспектора;
- взяли участь у роботі Всеукраїнського круглого столу на тему «Проблема збереження аборигенів видів, які формують основний склад українських лісів»;

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

Сприяли розвитку природно-заповідного фонду України:

- розробили та провели модульні триденні тренінги для працівників служби державної охорони ПЗФ НПП «Хотинський» та Карпатського НПП;
- проаналізували проблеми у роботі державної охорони природи (на прикладі НПП «Хотинський»), детальніше - у [публікації](#).

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

Організували екопросвітницькі та волонтерські заходи:

- провели **17** волонтерських заходів із залученням **305** волонтерів;
- розробили волонтерську платформу на сайті ГО "Ліс";
- здійснили **4** екопросвітницькі заходи для **128** дітей шкіл Львівської області в Тростянці, Золочеві, Жовтанцях та Судувій Вишні на тему піклування про птахів у зимовий період та покращення умов для їхнього проживання в населених пунктах.

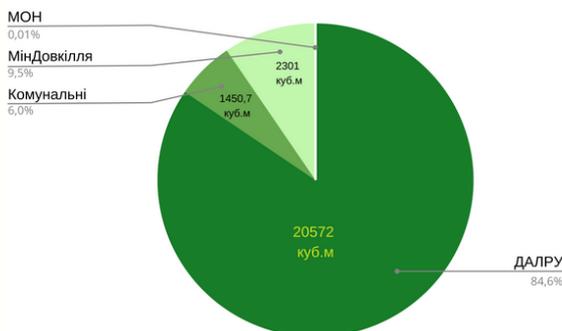
У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

Опублікували дослідження:

- фахову публікацію – «Шляхи посилення екосистемних послуг лісів для збільшення обсягів поглинання вуглекислого газу»;
- 3 аналітичні звіти:
 - ✓ «Експрес-аналіз публічності діяльності лісокористувачів України станом на квітень 2023 року» - [ТУТ](#)
 - ✓ «Звіт про результати моніторингу лісів з 2020 року по I півріччя 2023 року» - [ТУТ](#)
 - ✓ «Які обсяги незаконних рубок в Україні у 2022 р. за даними лісокористувачів» - [ТУТ](#)

Обсяги незаконних рубок, задокументованих лісокористувачами України у 2022 році
аналітичне дослідження

Об'єми виявлених незаконних рубок, 2022, %, куб.м

258,1 млн грн -

сумарний розмір збитків від задокументованих незаконних рубок у 2022 році

У розрізі відомств:

186,7 млн грн	72,3%	у системі Держлісагентства
39,2 млн грн	15,2%	сумарно у лісах Міндовкілля
32,2 млн грн	12,5%	у комунальних лісах
20,6 тис. грн	0,01%	у лісах МОН

Загалом у лісокористувачів різних форм власності та різних підпорядкувань у 2022 р. офіційно задокументовано 3898 випадків незаконних рубок сумарним об'ємом 24,3 тис. куб.м

Обсяги незаконних рубок, задокументованих лісокористувачами України у 2022 році
аналітичне дослідження

Дослідили вплив війни на лісові екосистеми України:

- встановили, що війна, ініційована росією у 2014 р., станом уже на кінець 2022 р. зумовила знищення приблизно **17 944 га** раніше заліснених земель країни.

1 442 га лісового покриву втрачено на територіях, які залишаються на тимчасово окупованих землях Криму та Донбасу з 2014 р.

На площі **5 141 га**, що розташована на територіях, які залишаються окупованими після 24 лютого 2022 р. (згідно з лінією бойового зіткнення, зафіксованою станом на 1 травня 2023 р.) виявили значну втрату лісового покриву.

11 361 гектарів лісового покриву втрачено на територіях, що були звільнені від окупації у 2022 р.

Детальніше - у [публікації](#)

- виявили екоцид, спричинений підривом греблі Каховської ГЕС, що призвів до негативного впливу на лісові екосистеми півдня України. Дослідження проведено із використанням супутникових знімків для оцінки затоплених територій з метою визначення розміру та наслідків цього екологічного лиха . Детальніше - у [публікації](#).

Дослідили вплив війни на лісові екосистеми України:

- стали співавторами статті, опублікованої у журналі «Nature» на тему «Природоохоронна політика та управління територіями Смарагдової мережі України дозволили зберегти темпи лісовідновлення, незважаючи на війну» («Conservation policies and management in the Ukrainian Emerald Network have maintained reforestation rate despite the war»). Ознайомитися зі статтею можна [ТУТ](#);
- взяли участь у Міжрегіональному навчально-практичному форумі «Ліси України: євроінтеграція, війна, зміна клімату та сучасні реформи». Детальніше - [у публікації](#);
- організували панельну дискусію «Як війна і незаконна вирубка змінила становище лісів», запис події - [ТУТ](#)

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

Навчали та підтримували розвиток цільової аудиторії:

- надали **124** консультації, з них **30** офлайн і **94** онлайн для **179** бенефіціарів щодо отриманої інформації про лісопорушення;
- розробили та провели дводенний тренінг «Як відрізнити нелегальні рубки від легальних та реагувати на лісопорушення» для **13** волонтерів та активістів;
- провели вебінари:
 - ✔ **9** вебінарів на теми загальної охорони природи для **282** учасників;
 - ✔ **3** вебінари на тему важливості впровадження інформаційних систем «Лісові тематичні електронні карти» з метою висвітлення запланованих лісгосподарських заходів для **124** учасників;
 - ✔ **4** вебінари на тему впливу громадськості на відновлення лісів після зрубів (лісовідновлення) та створення нових лісів (лісорозведення) для **134** учасників;
 - ✔ **2** серії із **4** вебінарів для активістів щодо виявлення та інформування про незаконні рубки і лісопорушення для **224** учасників;
 - ✔ серію із **15** вебінарів для **436** правоохоронців щодо підвищення ефективності боротьби зі злочинами у лісовому господарстві.

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

Сприяли розвитку законодавства:

- долучились до прийняття «Переліку чужорідних видів дерев, заборонених у відтворенні лісів» (наказ Міндовкілля від 03.04.2023 № 184, зареєстрований в Міністерстві юстиції України за № 642/39697);
- підготували пропозиції щодо внесення змін до розробленого Положення Кабінету Міністрів України «Про Порядок функціонування державної системи моніторингу довкілля та її підсистем» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо державної системи моніторингу довкілля, інформації про стан довкілля (екологічної інформації) та інформаційного забезпечення управління у сфері довкілля;
- здійснили зустріч із представником ЄС в Україні (технічний офіс щодо лісів) щодо стану реформування лісової галузі та можливих наступних дій у цьому напрямку в рамках Міжнародної конференції донорів «Міжнародний заклик підтримати лісовий сектор в Україні»;
- подали 3 звернення до Комітету з питань правової політики та Комітету з питань екологічної політики та природокористування Верховної Ради України;
- подали звернення до офісу Генерального прокурора щодо внесення змін до обліку кримінальних проваджень та введення окремої функції обліку фактів незаконної вирубки лісу та злочинів, пов'язаних з лісокористувачами, усіх форм власності в Україні, включаючи території ПЗФ, окуповані та звільнені території.

У РАМКАХ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ МИ

Надавали гуманітарну допомогу особам, які постраждали від війни:

- організували отримання та передачу 100 тонн гуманітарної допомоги для 34 тисячі осіб у співпраці з Ministry of Foreign Affairs of Taiwan, Мережею захисту національних інтересів “АНТС”, Польським центром міжнародної допомоги;
- отримали та відправили по Україні Новою поштою понад вісім тонн гуманітарної допомоги у рамках співпраці з “Support Ukraine / London Euromaidan” та “British-Ukrainian Aid”;
- були учасниками систематичних зустрічей, що організовує ОСНА Ukraine та військова обласна державна адміністрація (в межах підписаних Меморандумів);
- провели пресконференцію «Taiwan stands with Ukraine: допомога Україні у часі війни», детальніше - у [публікації](#);
- провели низку еколого-просвітницьких екскурсій та лісових терапій для осіб, які потребують покращення самопочуття, відновлення емоційного стану, покращення стресостійкості, турботи та плекання психічного здоров'я.

МЕДІААКТИВНІСТЬ

515 дописів на сторінках у соціальних мережах

131 стаття, розміщена на сайті ГО "Ліс"

47 325 відвідувачів сайту ГО

19 створених коротких роликів

3 телевізійні сюжети, показані у ЗМІ

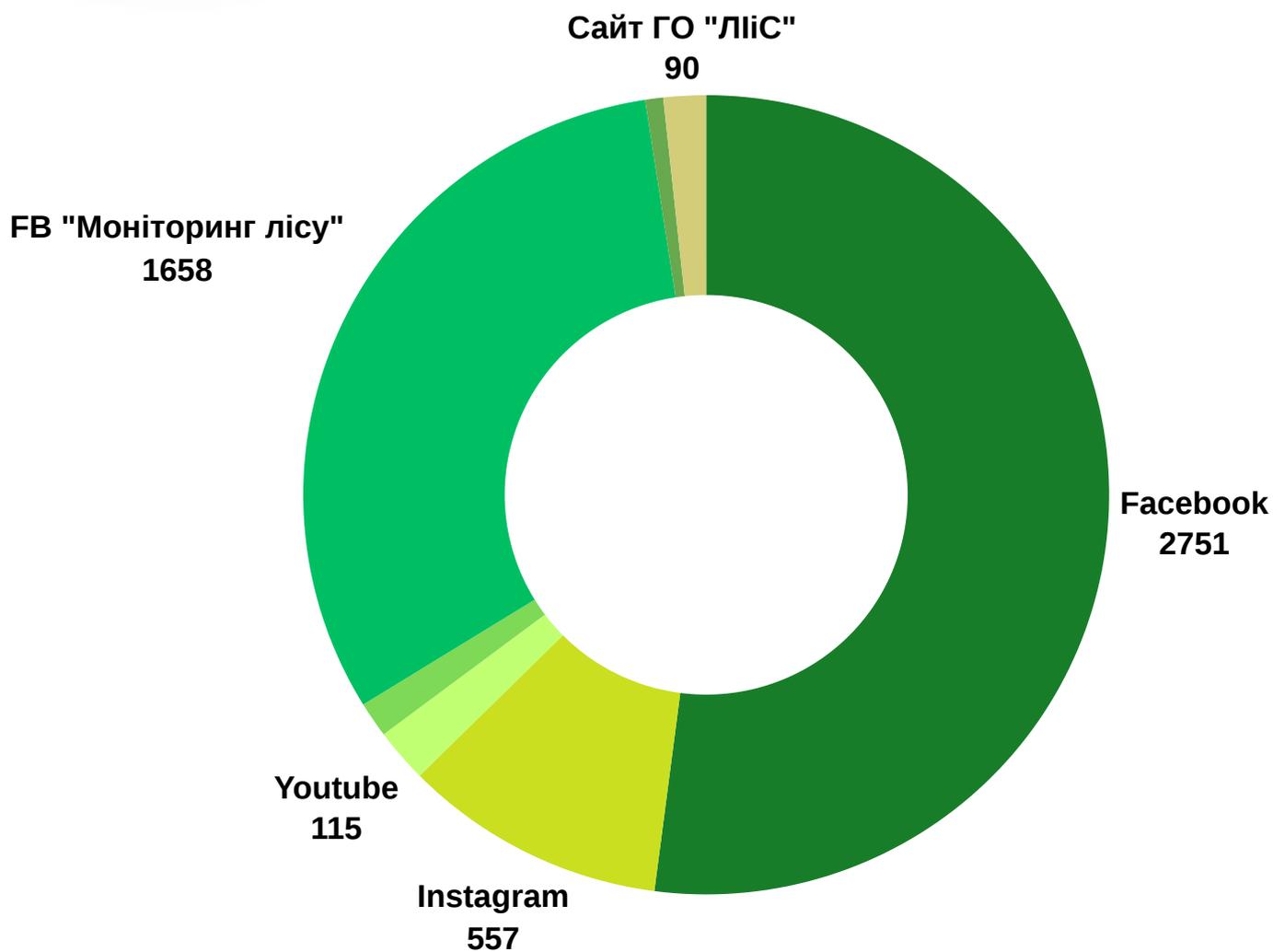

Охоплення аудиторії: **4 414 250**

Кількість публікацій: **671**

МЕДІААКТИВНІСТЬ

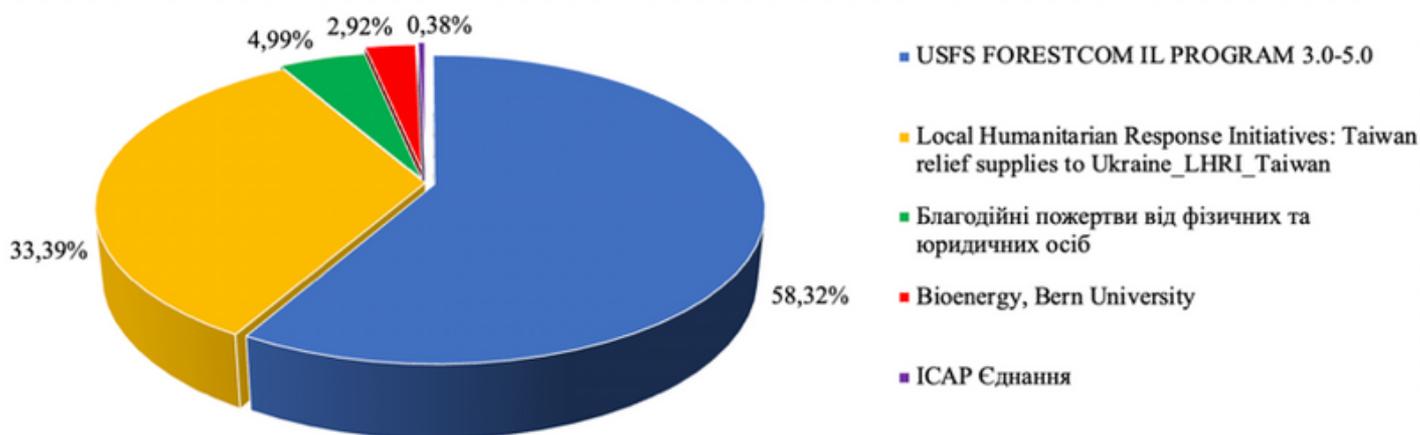
Кількість підписників - 5 285

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ

Загалом надходжень у 2023 р. – 7 169 тис. грн

Загалом витрат у 2023 р. – 8 980 тис. грн

Залишок перенесений на 2024 р. – 1 989 тис. грн

Дякуємо за натхнену співпрацю та підтримку у 2023 році нашим донорам та партнерам:

Лісова служба США, Global Conservation, CRDF GLOBAL, громадяни ЦМВ, АНТС, НЛТУ, ІКД НАНУ та ДКАУ, КЗ ЛОР "ЛОЦЕНТУМ", Верховинський НПП, Міндовкілля, РНБО, ДБР, СБУ, Нацполіція, Прокуратура, Інтерпол.

Програма Єднання заради дії, IREX в Україні, ICAP Єднання, Український національний центр політичних досліджень, Центр демократії та верховенства права, USAID, Центр розвитку й охорони довкілля Бернського Університету.

ГО "Ліс"

Дякуємо за натхнену співпрацю та підтримку у 2023 році нашим донорам та партнерам:

ПОЛІЦІЯ

u^b

UNIVERSITÄT
BERN

CDE
CENTRE FOR DEVELOPMENT
AND ENVIRONMENT

**ЦЕНТР ДЕМОКРАТІЇ ТА
ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА**

ГО "Ліс"

КОНТАКТИ:

Адреса офісу: Україна, 79031, Львівська обл.,
м. Львів, вул. Стрийський парк, 14

Контактний телефон: +38 0322 951 306

E-mail: info@forestcom.org.ua

ForestCom
for better nature and life